

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**AD sa[n]ctissimu[m] || dominu[m] nostru[m] Leone[m]
papam || decimu[m]. Ac diuu[m] Maxemilianum
Imperatorem || semper augustu[m]. APOLOGIA ... || Iacobi
hochstraten. Artiu[m] & sacre theolo=||gi[a]e ...**

Hoogstraten, Jacobus van

Coloniae, 1518

Cap[itu]l[u]m. xx. tracta[n]s assert[i]o[n]em Capnionis decima[m]nona[m]

urn:nbn:de:hbz:466:1-34634

LIBER I. CAP. XX.

q̄ iudici h̄ac delegam⁹ puincia. ⁊ tibi q̄q̄ lector. q̄ n̄ra q̄ p̄missimus videris. Capionē ne calūniati fuerim⁹. fallaq̄ ei int̄derim⁹ crimi-
na. mēdacys q̄q̄ litē sibi int̄tauerim⁹. p̄mittim⁹ decernēdū. Sz
qm̄ hec tua Benigne fauorabilia vaframēta (q̄m̄ r̄ndendū nō duxi-
mus) nil doctrinale p̄tinēt. ideo ad alia p̄ficiscere

Caplm. xx. tractās assertōem Capionis decimānonā
GEOR. BE. AD IO. REVCH.

Sed p̄grediamur. nā te in illa p̄patōe (quā ip̄i sacrilegam vo-
cāt) carpūt. Dicis nāq̄ sicut i p̄secutōe tyrānoz sp̄ aucta e christia-
na ecclia ira ⁊ hic eueniret si iudeis vis inferat. Nā p̄ inflāmarēf
ad suā religionē. ⁊ reliq̄. Hic videris dicere. cām vt ecclia augeret
fuisse tyrānoz p̄secutōem. ⁊ nō mun⁹ diuine gr̄e ⁊ diuine assistētie
q̄ certo dicere nō licet

THEOLOGVS

S. I. Tritū ē ⁊ nō min⁹ verax dictū qm̄ male itelligere facit ma-
le referre. Et p̄inde fauor q̄ te (vt mox dixim⁹) male itellige-
re ac d̄iucare ipulit. idē ⁊ hic te n̄ram obiectōnem male ⁊ infidelr
referre ⁊ reportare fecit. Ex hac nāq̄ quā tu hic narras p̄patōe. mi-
nime illatū fuit. tyrānoz p̄secutōem. ⁊ nō diuine assistētie mun⁹ fu-
isse cām augmētū p̄mitiue ecclie. Clerū eaprop̄ illā carpsim⁹ p̄pa-
tionē. q̄ ecclie incremētū. nō tā diuine gr̄e q̄ christianoz aduersus
tyrānos humane p̄tinacie attribuiti

Actuū.

S. II. Articulanim⁹ q̄q̄ eādē p̄patōem ex directo in p̄trariuz
tendere ei⁹ q̄ actuū. v. memorie p̄ditū ē. vbi d̄r. Si ex
hoībo ē p̄siliū h̄ (vel op⁹) dissoluet si h̄o ex teo. nō poteritis dissol-
uere. Cū p̄patio hec p̄ se fert. nō pluris estimādū diuine assistētie
virtutē ad p̄monendū in p̄mitiua ecclia bonū. q̄ humanā p̄rina-
ciā ad p̄curādū malū in synagoga. Inde ⁊ vltim⁹ p̄ h̄ac p̄patōez
tā disparib⁹ imo icōpabilib⁹ casis (assistētie diuine scz ⁊ hūane p̄ri-
nacie) silem futuri augmētū effectū sine nota ambiguitatē p̄fiderer
tribuere. p̄tra scripture eēmentōem. ⁊ exinde heresi sat̄ eē affinem

Cōpatio here-
si affinis

S. III. Deinde etiā q̄ ex recētē p̄memorata p̄patio etu⁹ in p̄si-
lio suo frivole intulerit Cap. more tuo p̄teruisti. vbi ait
q̄ d̄ere nobis p̄ceptū ē in iure canonico. in ca. Sicut iudei. q̄ iudeis
pecunias id est res pecunia estimabiles. nō auferre tē. ac si ecclia
(que terribilis vt castroz acies ordinata describit) hoc statuat tan-
q̄ timens ne ex hoc veluti ex p̄secutiōe aucta fuit ecclia. diaboli
opus (hoc est iudica p̄fidia) acciperet augmentū. cū tū id statu-
it potius vt apli satisfaceret consilio inquentis. oportz honeste
ambulare ad eos qui foris sunt. p̄me Thessa. iij. ne scz nomē d̄ni
blasphemēt p̄ ad Thim. vi. Oīa mihi licēt. sz nō oīa edificāt. Et
rursus. Oīa mihi licēt. sz non oīa expe. liūt. i. Cor. vi. Nil itaq̄
ecclia in fauorē nec certe ad p̄positū illi⁹ obliq̄ p̄patōis statuit.

Canticoz. vi.

S.iii. Insuper ea q̄ mor̄ dicit̄ suis Capnion subiūxit. maxime ridicula. dissimulāter p̄ransis ubi ait. Statutū h̄ ecclie mādat iudeis. nō auferri res suas. sub pena excoicatiois. q̄ nō infligē nisi p̄ mortali pctō. ligatq; hoc p̄ceptū oēs reges ⁊ cesares. Et hāc ecclie p̄stitutōem ip̄eriales leges acceptarūt. Inl. Christiani L. de paga. hec Capnion. Quaten⁹ religiosissimū p̄ncipē cui de iudaice p̄sidie libris iudiciū facere anim⁹ erat. fraudulēter inuenteret et nō mō mortal̄ pcti piculū. vey etiā excoicatiois metū dolose op̄ ponit. allegās falso ⁊ inapposite p̄stitutōem ecclie. nimirū. q̄ suo p̄posito apte refragat. L̄stitutōis em̄ eiusce. is ē tenor. q̄ absq; iudicio terrene potestatis. pecunie iudeis nō dēbāt auferri. Qd̄ igit̄ constitutio ista p̄sonis vetuit p̄uat̄. h̄ Capnion (iudaico ip̄ulsus fauore) ad cesarē maximū de iudaicis iudiciū facere volentē. citra p̄stitutionis mentē extēdit. Que q̄dē p̄stitutio. q̄ maḡ v̄gere putaret. p̄finxit (id qd̄ risu dignissimū ē) p̄stitutōem eandē in q̄dā civili lege acceptatā. q̄ v̄tq; lex dicit̄ p̄stitutōem fere q̄ngentos ānos antecesserat. h̄ qd̄ iuristā fugere haud q̄q; debuisset. Vey nostrā (quā tu Benigne nō satis fidel̄ reportaueras) recēsum⁹ obiectōz. Nūc qd̄ n̄si Capnion allatur⁹ sit audiam⁹. IOAN. REVCH.

Ab sit vt credā ecclie augmētū. ex sola p̄secutōe tyrānoz ortū habuisse. imo ex dono sp̄ualis assistētie diuine. q̄ amissa instaurabat in gradu millecuplo. S; feci quādā similitudinē ex ea pte. q̄ nitimur in vetitū semp̄ cupimusq; negata. qd̄ nobis gētile ē. In ea igit̄ pte similitudinē attulī. q̄ nobis ē natura inserta. Eniūero christiana religio diuina p̄uidētia ⁊ ei⁹ peculiari assistētia. ⁊ creuit ⁊ aucta ē. Nā ip̄a p̄secutōe sola. granū sinapis nō creuisset tm̄. vt in ramis eius aues celi rēq̄scerent. THEOLOGVS.

S.ii. Quod tu Capnion tanto conatu a te abigis atq; reijcis dictū (vt nūc Benigno dixim⁹) aduersus te illatū nō fuit S; qm̄ in tuo p̄silio. tū de sp̄scti munere. tū de diuina p̄uidētia. tū de peculiari ei⁹ assistētia. nullā prorsus habuisti mētionē. Ideo si (vt mō ais) similitudinē attulisti. ex ea v̄tq; pte attulisti. q̄ nob natura ē inserta q̄ nitimur in vetita. Et ex h̄ p̄fecto te imergis. in id qd̄ tibi a nobis ip̄actū fuit. puta christiana eccliam auctā eē ex his q̄ nob natura insunt. qd̄ alijs (ex q̄bo recēter egimus) amictū p̄ incoūueniēti habim⁹. Un̄ nō satis p̄tinēter. ⁊ si qd̄ ad p̄positū. h̄ te dixisti S; q̄tū Beniano cordi sit hec solutio. libet audire. GEOR. BE.

Est mihi summe cordi. tā rōni congruens r̄sio. qz q̄ maḡ q̄s ad ritū aliq̄uē seu cultū p̄ tormēta cogit. eo maḡ indurat. ⁊ ritū illum odio h̄z ⁊ p̄pēdit. Et similitudo tua ibi s̄sistit. neq; vltim⁹ p̄gredit. Nam christiani p̄ter illū nature motū. fide spe ⁊ charitate fr̄uunt.

LIBER I. CAP. XXI.

infusis suffulti. et diuino presidio adiuti. incomparabiliter plus aucti sunt. Quo pacto iudei crescere nullatenus possent,

THEOLOGVS.

¶ Haud secus vsuentur p̄sciim⁹. Nec certe tuus excecās fauor alit sinebat. Benigne nisi p̄ mal' r̄ssonib⁹. Capnion abs te bonas de q̄ref laudes. S; ad rē eam⁹. et videbis te paz p̄ tuo amasio effecisse. Si nāq; (vt dicit) similitudo Capnionis in illo sistit. qd̄ nobis gentile ē. p̄fecto qd̄ nos p̄mo intulim⁹ loco. iā et ip̄e p̄fiter̄. ecclesiā sc; increuisse et renitētes tyrānos. ex sola hūana christianoz p̄tinacia. Nouim⁹ deinde et optime scim⁹. q̄re illic similitudo subsistat. Nimirū. q̄ si ad vltiora. puta ad diuinā grām. ad specialē assistētiā. progressa fuisset. nullo colore ad defendendū Thalmud ea similitudo Capnionis p̄positū intulisset. sc; si iudeis inuis libri eoz auferrēt. sinagoga suscipet incrementū. quēadmodū olim aucta ē ip̄ ecclesia. dū tyrāni libros auferrēt. Dec q; Capnion astute olfaciebat. p̄p̄ ea illic sua sistebat similitudo. S; de his satiari. vellem⁹ Benigne qd̄ hereticū magis adduceres.

¶ Capm. p̄. impugnās assertionē Capnionis decimā octauā
BENIGNVS.

S; iterū te impugnat. qm̄ dicit. Si libri iudeoz eēt obusti. tūc nullis argumētis eis satisfactorijs. nos aduersus eos tueri possemus. Nō p̄ libros illoz. q̄ apli⁹ nō essent. neq; p̄ textū Biblię. q̄a iudei aliā. et nouā scripture expositionem. subtili excogitarēt. et ita nō possem⁹ neq; inuadere eos. neq; nos defendere. Dicūt te hęc sacra blasphemare scripturā. ac si libri eoz efficaciores eēt. q̄ ip̄a sacra scriptura. Enihero ista apta est calūnia. Optime em̄ suades. oēs iudeoz libros. igni nō eē tradēdos. q; eo cesso. nō possem⁹ cū eis disputare. Nō qd̄ ex testamēto nouo. q; illud nō recipiūt. neq; ex testamēto veteri. q; illud suo mō exponerēt. Neq; vincere possemus p̄ doctores eoz (q̄ aplius nō reperirent) talē nouā expositionē nō eē verā sicut hacten⁹ fecim⁹ p̄supponēdo expositionē Rabinoz quā negare neq;unt. Hinc dūctio. q; te nolūt intelligere. s; ḡis odio ha-

THEOLOGVS

(uere.

¶ **S.** **D.** an⁹ hic gerere calūniatoris nobis vider̄ Benigne. q̄ libros iudeoz sacra scriptura efficaciores fore (vt tu nobis falso ipingis) nō intulim⁹. Neq; em̄ Capnion vlt̄ vnū de satisfactorijs sbū fecit argumētis. Vex absoluto sermone asseruit Si oēs (in q̄ens) iudeoz libri eēt cremati. tūc penit⁹ nihil eēt nos aduersus iudeos sustētare vlt̄ tueri p̄ textū biblię. Hęc Capnionis ē assertio. q̄ cū nimis irreuerēter tāq; insufficientē sacre scripture p̄tutē attenuet. eā nō mō tāq; i sacra bibliā blasphemā atq; sacrilegā. vex etiā tāq; sacris libris manifeste repugnantē hereticā reputamus.

Capnionis assertio heretica reputat.